

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/232/2015
Identifikačné číslo spisu: 4014200183
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Kováčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:4014200183.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Jozefa Hargaša, v právnej veci žalobcu: KFŠ- DELTA, s. r. o., Štefánikova 78, Bardejov, IČO: 36 479 411, zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Martičekom, N. XXX/XX, I., proti žalovanému: Inšpektorát práce Nitra, Jelenecká 49, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného - protokolu č. INA-103-3-2.3/P-E24, F24, A25-13 zo dňa 26.11.2013 v znení dodatku č. 1 k protokolu zo dňa 10. decembra 2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/4/2014-104 zo dňa 12. mája 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/4/2014-104 zo dňa 12. mája 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd protokol Inšpektorátu práce Nitra č. INA-103-3-2.3/P-E24, F24, A25-13 zo dňa 26.11.2013 v znení dodatku č. 1 k protokolu zo dňa 10.12.2013 podľa § 250j ods. 2 písm. d/ OSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 1 976,79 €, ktorá suma pozostáva zo zaplateného súdneho poplatku 70 € a z trov právneho zastúpenia 1906,79 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a zmätočnosť jeho výrokovej časti. Žalovaný v časti VII. Opatrenia predmetného protokolu - 2. výrok, ktorým bola uložená povinnosť doručiť písomnú správu v lehote 10 dní o splnení opatrení v časti B, v bodoch 1/ až 13/, nešpecifikoval jednoznačne ním označenú časť protokolu (rímske číslovanie). Preto nie je zrejmé, ktorej časti protokolu sa uložené opatrenia týkajú. Pod bodmi 12 a 13 protokolu nie sú uvedené žiadne opatrenia, preto aj táto časť týkajúca sa nariadených opatrení je zmätočná. Žalovaný v časti VII. Opatrenia protokolu nariadil žalobcovi odstrániť zistené nedostatky

takto všeobecne formulovaným spôsobom bez uvedenia konkrétneho spôsobu odstránenia zisteného nedostatku. Rovnako z protokolu nevyplýva ani postup žalobcu pri odstránení nedostatkov týkajúcich sa zamestnancov, ktorým pracovnoprávny vzťah so žalobcom ako zamestnávateľom bol ukončený pred alebo počas výkonu inšpekcie práce. Neurčitá a nejasná je podľa názoru krajského súdu aj formulácia protokolu v časti VII. Opatrení, ktorou žalovaný nariadil odstrániť zistené nedostatky výrazmi ihneď a trvale od prevzatia protokolu. Neurčenie konkrétneho termínu na odstránenie nedostatkov spôsobuje nevykonateľnosť tohto výroku protokolu. V 3. výroku v časti VII. Opatrení žalovaný nariadil žalobcovi povinnosť prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin. Urobil tak bez akéhokoľvek konkretizovania opatrení, respektíve aj určenia termínu odstránenia zistených porušení. Ďalej krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza, že zmätočný bol postup žalovaného aj pri oboznamovaní opravy čísla protokolu, keď aj dodatok č. 1 k protokolu bol označený pôvodným číslom protokolu. Po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu a postupu žalovaného krajský súd konštatoval, že žalovaný za kontrolované obdobie zistil u žalobcu nedostatky ako nesplnené opatrenia z predchádzajúcich výkonov inšpekcie práce, resp. novozistené nedostatky pri ktorých poukázal na porušenie konkrétnych zákonných ustanovení. Následne však nie je zrejmé, aké opatrenia v konkrétnom prípade a v akom termíne na dodržanie právneho predpisu mal žalovaný prijať. Tieto nedostatky žalovaný neodstránil ani dodatkom k protokolu, ktorým sa dodatočne nevyporiadal s obsahom vyjadrenia žalobcu k protokolu a najmä namietanou nezrozumiteľnosťou, nejasnosťou a zmätočnosťou výroku protokolu v časti týkajúcej sa uložených opatrení. Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že žalovným uložené opatrenia sú neurčité, nejasné, zmätočne označené a tým spôsobujúce, že žalobca, ktorému boli určené, nemohol takto formulované opatrenia splniť. Keďže z protokolu a dodatku k nemu nebolo možné jednoznačne zistiť, aké opatrenia má žalovaný na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin prijať a v akom termíne, podľa názoru krajského súdu aj spôsob a čas odstránenia zistených nedostatkov by bol v ponímaní žalobcu a žalovaného rozdielny. Preto s poukazom na konštatáciu nedostatkov protokolu v znení jeho dodatku krajský súd protokol vrátane dodatku č. 1 zrušil podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. d/ OSP a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 8 OSP. Úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 70 € a z trov právneho zastúpenia vo výške 1906,79 €. O náhrade trov právneho zastúpenia krajský súd rozhodol v zmysle príslušných ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Včas podaným odvolaním sa žalovaný domáhal, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že krajský súd mal dostatočne preukázané, že postup žalovaného bol v súlade so zákonom; napadnutý rozsudok vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím je daný odvolací dôvod uvedený v § 205 ods. 2 písm. f/ OSP.

K vytýkaným nedostatkom protokolu žalovaný uviedol, že z pôvodne zistených 13 nedostatkov inšpektori upustili od jedného nedostatku a je logické, že inšpektorát práce nebude vyžadovať plnenie opatrení z bodu, ktorý v protokole nie je. Ani označenie časti B protokolu bez uvedenia rímskeho číslovania nepovažoval žalovaný za zmätočné a konštatovanie krajského súdu, že pod bodom 12 nie je uvedené žiadne opatrenie, považuje žalovaný za nesprávne z dôvodu, že v nariadení časti protokolu je uvedený aj bod 12 protokolu. Podľa § 12 ods. 2 písmeno b/ zákona o inšpekcii práce je inšpektor práce oprávnený na základe výsledkov inšpekcie práce a podľa závažnosti zistených skutočností nariadiť odstránenie zistených nedostatkov. Zákon v tomto prípade dáva možnosť kontrolovanému subjektu, aby sám zvážil, aké opatrenia prijme na odstránenie zistených nedostatkov. Inšpektorát práce neukladá konkrétne opatrenia, ktoré má kontrolovaný subjekt prijať na odstránenie zistených nedostatkov. Z logiky veci vyplýva že inšpektorát práce si nebude vynucovať splnenie povinnosti voči zamestnancom, ktorých pracovnoprávny pomer sa skončil a ktoré sa už nedajú odstrániť. Zámerom slova trvale od prevzatia protokolu je zamedziť do budúcnosti, aby zo strany žalobcu nedošlo k tomu istému porušeniu právneho predpisu voči iným zamestnancom. Inšpektori postupovali v zmysle § 12 ods. 2 písmeno b/ zákona o inšpekcii práce, podľa ktorého je inšpektor práce oprávnený na základe výsledkov inšpekcie práce a podľa závažnosti zistených skutočností nariadiť odstránenie zistených nedostatkov ihneď alebo v lehotách ním určených. Úlohou inšpekcie práce je predovšetkým presadzovanie ochrany zamestnancov

a preto inšpektorát práce nariadil odstrániť nedostatky aj trvale, to znamená do budúcnosti, aby zo strany žalobcu nedošlo k tomu istému porušeniu právneho predpisu voči iným zamestnancom. Pokiaľ žalovaný nariadil žalobcovi doručiť písomnú správu o splnení opatrení, pričom nenariadil odstránenie nedostatku, bolo to z toho dôvodu, že odstránenie nedostatku bolo už nariadené v protokole Inšpektorátu práce Prešov. Pokiaľ ide o postup žalovaného pri oznamovaní opravy čísla protokolu, keď aj dodatok č. 1 protokolu bol označený pôvodným číslom protokolu, k tomu došlo z toho dôvodu, že žalobca sa vyjadril k protokolu s pôvodným číslom a inšpektori vyhotovili dodatok č. 1 s pôvodným číslom protokolu, aby bolo zrejmé, k akému vyjadreniu dodatok č. 1 patrí a aby uvedenie nového čísla v dodatku nebolo pre žalobcu zmätočné.

Žalovaný nesúhlasil ani s rozhodnutím krajského súdu o náhrade trov konania. Krajský súd sa stotožnil s názorom žalobcu, že protokol o výsledku inšpekcie práce v časti VII. Opatrenia je nepreskúmateľný nezrozumiteľný a zmätočný. Nezrušil protokol pre jeho nezákonnosť, ale z dôvodu, že časť protokolu je po formálnej stránke nepreskúmateľná a zmätočná. S ostatnými dôvodmi žaloby sa krajský súd nestotožnil a preto mal žalobca podľa názoru žalovaného v konaní iba čiastočný úspech.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 219 OSP ako vecne správny a aby mu priznal aj trovy odvolacieho konania. Uviedol, že výrok v časti, označenej pod rímskou VII. Opatrenia je nezákonný (všetky tri výroky) a tým je toto rozhodnutie/protokol vrátane jeho dodatku nevykonateľné. Ďalej uviedol, že takto formulovaná výroková časť by spôsobovala nevykonateľnosť rozhodnutia aj vtedy, ak by zistenia žalovaného počas inšpekcie práce boli správne a dôvodné. Preto nebolo potrebné zaoberať sa namietanými dôvodmi žalobcu proti konkrétnym nedostatkom uvedeným v protokole žalovaného. Ďalej žalobca konštatoval, že postup žalovaného pri vypracovaní protokolu v znení jeho dodatku bol príliš formalistický a arbitrárny vzhľadom k závažnosti dôsledkov, ktoré pre žalobcu z protokolu vyplývajú. Dodatok k protokolu by mal podľa názoru žalobcu slúžiť k zdôrazneniu presvedčivosti záverov protokolu po tom, čo boli spochybnené, pričom žalovaným vypracovaný dodatok toto kritérium zjavne nespĺňa, je to iba vlastné voľné stanovisko inšpektora k vyjadreniu kontrolovaného subjektu. Protokol - svojím spôsobom rozhodnutie - na základe ktorého žalovaný začína správne konanie o uložení sankcie a ktoré je podkladom pre toto sankčné konanie, pretože samotná výška uloženej sankcie závisí od zistených nedostatkov a ich závažnosti, musí spĺňať všetky podmienky perfektnosti právneho úkonu práve pre jeho závažnosť a záväznosť pre kontrolovaný subjekt. Ide o rozhodnutie orgánu verejnej správy a svojou povahou je individuálnym správnym aktom. Perfektnosť sa týka aj spôsobu oznamovania či doručovania písomností, za, ktoré zodpovedá žalovaný a u neho je vylúčená obhajoba za také pochybenie, že najprv doručil žalobcovi oznámenie o v novom čísle protokolu a nato doručil žalobcovi dodatok so starým číslom. Zodpovednosť za oznamovanie a doručovanie písomností je na strane žalovaného a musí u neho existovať určitá predvídateľnosť a starostlivosť, aby sa predišlo pochybeniam, ktoré by mohli spôsobiť zmätočnosť konania.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov (§ 492 ods. 2 SSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 211 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno vyhovieť.

Z obsahu predložených spisov najvyšší súd zistil, že predmetom súdneho preskúmavacieho konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného - Protokolu Inšpektorátu práce Nitra Protokolu č. INA-103-3-2.3/P-E24, F24, A25-13 zo dňa 26.11.2013 v znení Dodatku č. 1 k Protokolu zo dňa 10.12.2013

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP). Odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (§ 219 ods. 1 OSP). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 OSP).

Najvyšší súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho a administratívneho spisu a s prihliadnutím na citované ustanovenie § 219 ods. 2 OSP sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v rozsudku krajského súdu. Na doplnenie dodáva:

Protokol a jeho dodatok č. 1 môžu byť podkladom pre postup inšpektorátu práce podľa § 19 (Správne delikty) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o inšpekcii práce“). Preto jeho obsah musí byť dostatočne jasný, zrozumiteľný, presvedčivý a aj pravdivý. Aj podľa názoru najvyššieho súdu preskúmaný protokol a jeho dodatok č. 1 uvedené požiadavky nespĺňa. Tento záver sa týka tak jeho systematiky a členenia ako aj pochybení v súvislosti s číslovaním a doručovaním. Nie je napríklad zrejmé, čo bolo myslené odstraňovaním nedostatkov zistených z predchádzajúcich výkonov inšpekcie práce, pričom vysvetlenie, že zámerom bolo zamedziť do budúcnosti, aby zo strany žalobcu nedošlo k tomu istému porušeniu právneho predpisu voči iným zamestnancom, nedáva záruku žalobcovi, že by nebol postihnutý za nesplnenie takto neurčito sformulovanej povinnosti. Aj najvyšší súd konštatuje, že postup žalovaného pri vypracúvaní protokolu bol formalistický vzhľadom k závažnosti dôsledkov, ktoré vyplývajú pre žalobcu z protokolu. Tento formalizmus sa premietol najmä do časti VII. Opatrenia, ako to uviedol aj krajský súd a tiež do opatrenia č. 1, v ktorom sa žalovaný dôsledne nevyporiadal s obsahom vyjadrenia žalobcu, len sa tam uvádza stanovisko inšpektora k vyjadreniu žalobcu. Najvyšší súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalovaného, že žalobcovi nemali byť priznané trovy konania, pretože mal v konaní iba čiastočný úspech, pretože krajský súd pri preskúmaní zákonnosti zrušil protokol aj s dodatkom č. 1 ako nepreskúmateľný, nezrozumiteľný a zmätočný.

V ostatnom najvyšší súd odkazuje na dôvody napadnutého rozsudku krajského súdu, s ktorými sa stotožnil (§ 219 ods. 2 OSP v znení od 15.10.2008, od účinnosti novely - zákona č. 384/2008 Z. z.).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel najvyšší súd k záveru, že v preskúmanej veci bol dostatočne zistený skutkový stav a bol z neho vyvodený správny právny záver. Z dôvodov uvedených vyššie preto napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 OSP. Úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože tieto neboli náležite vyčíslené (§ 151 ods. 1 a 2 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.